

A, Á

ABRAK

háziállatok számára levágott növényi eledel, →takarmány
*Először is, adjál nekem jó **abrakot**, mert hosszú útra megyünk.* [73]

ABRAKOL

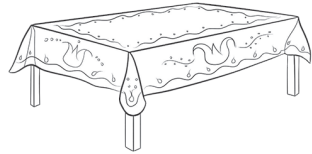
→takarmánnyal állatot megetet
*Táltos lovát jól **megabrakolta**, magát →feltarisznyálta.* [73]

ABRONCSOL

gyűrű formájú fém- vagy fapánttal összefog valamit
*A →dongákat **abroncsolták** össze.* [15]

ABROSZ

asztalterítő
*Ha megéhezel, csak szólj neki:
terülj, terülj, **abroszkám!*** [92]

ÁCS

építkezéseken famunkálatokkal foglalkozó mesterember
*Az épületfák mind ott feküdtek a kastély mellett, szépen kifaragva. Matyi odament, méregeti a fát, mint egy **ácsmester.*** [291]

ÁDÁMMARADÉK

férfiember
*Azok megérkeztek, de Rózsához csak a szolgálkat küldték, hogy azt a hitvány **Ádámmaradékot** összemorzsolják.* [42]

AGÁR

vadászutyafajta
*Megoldotta a kereket, elszaladt, hogy az **agár** se érte volna utol.* [27]

AGGASTYÁN

öreg férfi

*Bezzeg hogy az őr útját állotta a kopott ruhájú, görnyedezve tipegő **aggastyánnak**.* [215]

ÁGRÓLSZAKADT

szegény, rongyos

*Hát hozzám jött egy fehér szakállú ember, s azt rebegte, hogy nem vagyunk mi olyan **ágrólszakadt** teremtések, mint ahogy gondoljuk.* [129]

AGYABUGYÁL

elver, megver valakit

*Nekiesett Jancsi is, s úgy **agyabugyálták** a nagy bajuszút, hogy szuszogni is alig tudott.* [193]

AGYONÜT

fejbe vág, valakit a fején eltalálva megöl

*A sárkányt én **agyonütöttem**.* [3]

AJANG

vonakodik valamitől, szégyell valamit megtenni

*Már régen forгатom én is ezt a fejemben – mondá Magyar –, csak **ajangottam** elémondani.* [62]

AJTÓNÁLLÓ

őr

*Egyszerre csak nyílt az ajtó, belépett az egyik **ajtonálló**.* [253]

AKASZTÓFA

gerendából épített szerkezet, amire a halálraítélteket felakasztják

*Felolvasták egy nagy lepedő –papirosból az ítéletjét, s azt is, hogy mivel szolgált az **akasztófára**.* [164]

AKASZTÓFÁRAVALÓ

gonosz, rossz, mihaszna ember

*Gyere elő, te **akasztófáraló!*** [153]

AKÓ

folyadék mérésére szolgáló mértékegység, melynek mértéke körülbelül 50 liter

Hozatott magának egy akó bort. [27]

AKOL

állatok éjjeli és téli szállása

Kimegy János a juhakolba, s hát egy juh sem néz rá. [187]

ÁKOMBÁKOM

1. olvashatatlanul csúnya írás, irkafirka 2. titokzatos írás, szimbólum

Megmutatja az ember a cédulát, rajta csupa ákombákom. [256]

ALABÁSTROM

finom szemű, kristályos, a →márványhoz hasonló, de annál puhább anyag

Építetett az olyan palotát, hogy még a fala is alabástromból volt. [277]

ALAMIZSNA

szegénynek adott csekély pénz vagy egyéb adomány

Ebbe a zacskóba pedig tégy alamizsnát az →árváknak. [234]

ALATTVALÓ

az uralkodó hatalmától függő személy

Hiszen éppen hogy azt akarom elmondani, felséges →királyom, ha →alázatos alattvalójának kegyelmesen meghallgatná a szavait. [252]

ALÁVALÓ

gonosz, becstelen

De féltek, hogy világra jön az ő alávalóságuk. [6]

ALÁZATOS

olyan ember, aki nem becsüli többre saját értékeit másoknál, saját akarátát aláveti másokénak

Hiszen éppen hogy azt akarom elmondani, felséges →királyom, ha alázatos →alattvalójának kegyelmesen meghallgatná a szavait. [252]